

ŽÁDNEJ VOPRUZ

Shora zleva Vít Malota (vím), Michal Drtina (zlom), Jan Mrázek (jam), Jan Švácha (saj), Jana Soprová (jas), Ivo Mičkal (foto) a Zuzana Vojtíšková – šéfredaktorka (zuv)

Původně jsme do závěrečného čísla Zpravodaje chtěli dát rozhovor srovnávající Jiráskův Hronov se slovenskou Scénickou žatvou v Martine. Pani Štefková ze Slovenska nám ale nečekaně ujela. Nezbylo, než se ptát nás v redakci.

Byli jsme jako časopis bezzubí?

Michal Drtina: Nikoho jsme nechtěli prudit, to neměl být kontroverzní časopis.

Vít Malota: Až na první dvě čísla teda.

Honza Švácha: Myslím, že jsme psali pravdu.

Zuzana Vojtíšková: Já nepotřebuju kontroverzi za každou cenu. Když vidím problém, jsem ráda, když se na něj upozorní a diskutuje se o něm, ale nemíním vyvolávat spory uměle.

Honza: Je otázka, jestli bylo víc do čeho šít, než do čeho jsme šili. Když se objevily problémy se vstupenkami, tak jsme je zaznamenali, na druhou stranu, když nám tady chutnalo jídlo, tak jsme napsa-

li, že nám chutná, protože láska a divadlo prochází žaludkem. Měl jsem prostě pocit, že většina lidí byla letos tak nějak spokojená.

Zuzana: Možná chtěli být.

Honza: Já bych si teda postěžoval na déšť, že byl krátkej.

Vít: Mě třeba dost mrzí, že jsem nemohl po každém představení vyzpovídat lidi, kteří si ještě potřebuju vstřebávat svůj zážitek. Tím, že jsem se jich neptal na asociace a na názor, nemohli mě posílat do háje jako vždycky. Tak to je myslím škoda, to mi tak nějak chybělo...

Honza: Jo, to je pravda, málo nadávek.

Jan Mrázek: Strašně málo.

Honza: Myslím, že všechno bylo naprostě v pořádku. Dokonce jsme stihli i chlastat jako vždycky.

Jana Soprová: Ano, právě jsem to chtěla říct: Super!!!

Vít: Já jsem letos poprvé vedl nad Honzou Mrázkem, co se týče počtu nocí, kdo

je dýl vzhůru. V jednu chvíli to bylo 3:1, což se ještě nikdy v historii nestalo.

Zuzana: Honza stárne.

Jan: Není to tak, právě v tomto okamžiku se skóre obrací.

Honza: No já vždycky když jsem přišel, tak jste oba už spali.

Michal: Já mám teda velkou výhradu: kdykoli jsem z redakce dorazil do Tritonu, už tam nikdo nebyl, bylo zavřené okýnko, končili jste strašně brzy. A to bylo teprve po čtvrtý hodině. Zapařil jsem akorát včera, když zhasli proud a přišlo a všichni poslední opilci se shromáždili ve stanu na náměstí...

Honza: Měl jsi přijít do imaginární hospody.

Jana: Co to je?

Honza: Hospoda, která neexistuje.

Jan: Áha.

Zuzana: Tam můžu já, jsem abstinent.

Jana: No a já jsem nebyla nikde. Vždycky jsem se těšila na postel.

Honza: A kdy se to u tebe prosím tě zlomilo? Já na to čekám už léta.

Jana: To přijde samo, neboj.

Máme nějaké přání pro příští JH nebo něco vizionářského?

Honza: Já bych to rozhodně nepojal, jestli tu příští roku budu, nebo nebudu, to je úplně jedno, ale líbí se mi, že jsou tu nastartované pozitivní změny. Když budou pokračovat, tak za chvíli by festival mohl být tam, kde ho většina lidí chce mít.

Zuzana: Mně vyhovoval letošní program. Mohla jsem si vybrat podle svého gusta. A bylo z čeho vybírat. Moc dobrý.

Michal: Já myslím, že to, co se začalo, musí pokračovat. Třeba je dobře, že byl zřízen meetingpoint, ale doufám, že v budoucnu nebude ve stanu, který připomíná spíš zbožnou kapli. Dát tam kříž, tak se můžu každé ráno pomodlit, ale meetingpoint to není. Je potřeba, aby v něm bylo živo, nějaká milá osoba. Ale rozhodně mě hodně těšilo, že se tu letos víc lidí usmívalo, než mračilo.

Honza: Já jsem nadšenej, že se víc zapojili místní.

Jan: A já bych si přál, aby tady příště bylo víc kulturního terorismu, jako když třeba Lébl přepadl Problémový club a zajaž prof. Císaře. Takové věci festival velmi ožíví.

Michal: To je pravda, chybí tady nějaký ilegální časopis, co taky dřív vycházel.

Honza: Prostě víc undergroundu.

Jana: Já pořád řeším trauma, že čím víc programu, tím víc nestíhám. Nevím, jak to sama pro sebe vyřešit, abych všechno stihla.

Honza: Na to mám jednoduchý pravidlo: prostě chod' na to, na co máš chuť, protože ustíhat se to nedá.

Jana: Ano, dneska jsem zvolila radši sklenici než divadlo.

Zuzana: My jsme s Michalem udělali to samý, je vidět, že je už konec festivalu.

Honza: Mozek má zapnutou sebezáchovnou funkci, na další představení tě prostě nepustí a nacpe ti do cesty flašku nebo něco takovýho.

Zuzana: A my se jí umíme chytout.

Honza: Ano, ano. Jako každé příležitosti.

Zaznamenala Zuzana Vojtíšková

SPONZOŘI 87. JIRÁSKOVA HRONOVA

Wikov MGI, a. s. – generální partner
Dynamic Invest Group
Office Space Trutnov
Rosengart
EUROVIA
Marius Pedersen, a. s.
MATEX HK, s. r. o.
STRABAG
PRIMÁTOR, a. s.
COROLL, s. r. o.
Petr Maršálek
TSR Czech Republic, s. r. o.
Saar Gummi Czech, s. r. o.
RUBENA, a. s.
SOVUS
VAK
D-energy, s. r. o.
HAŠPL, a. s.
INS
Internet2, s. r. o.
DLNK, s. r. o.
Kafekára
DABONA, s. r. o.
REPARE TRUTNOV, s. r. o.
Broumstav
ZTS
Konica minolta
VEBA Broumov
Ráj PIVA Hronov
BEZEDOS
Pekařství U zvonu /Dörr/

mediální partneři

Radio BEAT
Radio COUNTRY
Radio Černá hora
Český rozhlas HK
Náchodský Swing
Hitrádio Magic

NOVÁ GRAFIKA JH

1. září bude vyhlášena soutěž na návrh jednoduššího vizuálního stylu pro festival Jiráskův Hronov.

Přesně znění podmínek a vyhlášení soutěže bude zveřejněno na www.jiraskuvhronov.eu

red

LETOŠNÍ JH KONČÍ, PŘÍŠTÍ ROK BUDE ZAS

Termíny vybraných přehlídek:

Jiráskův Hronov 3.–11. 8. 2018 (nabídka seminářů bude zveřejněna v květnu)

Divadelní Piknik Volyně 29. 6.–7. 7. 2018 (nabídka seminářů bude zveřejněna v březnu)

Loutkářská Chrudim 29. 6.–5. 7. 2018 (nabídka seminářů bude zveřejněna v dubnu)

Propozice a semináře hledejte na webu www.nipos-mk.cz nebo www.amaterskascena.cz

red

RECENZE – OSLÍ KŮŽE

POHÁDKA V OPERNÍ KŮŽI

Zatímco pravidelní návštěvníci rakovnické Popelky znají tvorbu režiséra Miroslava Krále a 1. neratovické Divadelní společnosti už poměrně důvěrně, na Jiráskově Hronově se objevila (pokud mě paměť neklame) teprve podruhé. Nepřekvapivě bylo cítit jisté zaskočení části publika. Královu poetiku skutečně není nesnadné rychle a jako celek odmítnout: jistou vypjatou sebevážností, která leckdy působí toporně, i úpornou estetizovaností si o to u určitých diváků přímo říká. Je to však svým způsobem škoda, neboť se tím přechází osobitost toho, oč Král usiluje, a to, čím je toto usilování v kontextu českého amatérského divadla (nejen) pro děti mimořádné. (A to říkám jako divák, kterého divadlo tohoto typu obecně moc nebaví a nezajímá.)

Za prvé tedy – k máločemu cítí Král takovou evidentní nechuť jako k realismu. Proto se věnuje důsledně pohádkám, zřejmě jedinému žánru, kde se tento důsledný odpor estéta k všední skutečnosti na jevišti bez problémů snese. Nadto Král tíhne evidentně k opeře, „nejumělejšímu“ ze všech divadelních druhů, který vyhovuje jeho potřebě vytvářet na jevišti výtvárně působivé obrazy a nezatěžovat je všedním, reálným a bohužel často i vůbec dramatickým jednáním. Efektní kostýmy, bohaté (nad)užívání operní hudby, pompéznost všeho druhu, převaha dekorativní statičnosti, posilování všeho snového, nadpřirozeného a symbolického: to jsou základní atributy takřka všech neratovických pohádkových inscenací.

Král zkrátka režuruje pohádku pokud možno jako barokní operu. Včetně toho

důrazného spodního svícení, malého využívání hloubky prostoru v aranžmá postav a kladení důrazu na všemožné „obřady“, které lze bohatě podbarvit hudbou: těch rozvláčných příchodů, odchodů, průchodů, průvodů a převleků! A zároveň bezradnosti, když je třeba přece jen z té operní stylizace vybočit. Když třeba v závěru jinak velmi dobrý Petr Kotál v roli Krále Petra musí vybočit z té uměřené sošně deklamační stylizace (to nemyslím hanlivě, je to herecký žánr jako každý jiný a jako každý jiný se musí umět) a zahrát psychologické dilema postav, spadne okamžitě do tak naivního „ukazovacího“ herectví, až člověku zatrne.

A za druhé – Královny neratovické inscenace jsou reprezentantem prakticky vymírajícího druhu: iluzivního, výpravného divadla pro děti. Divadla, které pohádku nezczizuje, neironizuje, nerozsbíjí, nepomrkává jejím prostřednictvím přes hlavy dětí na dospělé. Divadla, které chce stvořit na skutečnosti nezávislý svět, který v symbolické podobě seznamuje děti s některými základními životními situacemi a konflikty, které ještě nedokáže vstřebat v „reálné“ podobě (čtete Bettelheima), tak to všechno je. Na tento typ divadla v podstatě rezignovalo české divadlo pro děti profesionální i amatérské (z důvodů, jejichž rozebrání přesahuje rámec této recenze). Umím si jistě představit, že by takové divadlo dělal někdo výrazně invenčněji a osobitěji než Miroslav Král, ale široko daleko nikoho takového nevidět. V éře veselých šášů s jednou kytarou a dvěma paravány budme tudíž rádi, že jej vůbec máme.

Jan Šotkovský

3 X PRO MIROSLAVA KRÁLE,

vedoucího a režiséra 1. Neratovické divadelní společnosti

Přivezli jste výpravnou pohádku podle klasického námětu. Proč konkrétně jste si vybral tenhle námět?

Náš soubor dělá jenom pohádky, a to pohádky iluzivní, které už dnes téměř nejsou k vidění. Vždycky se snažíme hledat to, co bylo kdysi známé, a pozapomnělo se na to, nebo to někdo převyprávěl do těch odpudivých zkrácených knížek. Mně teď bylo čtyřicet, tak jsem si chtěl udělat něco, co se dotýká stáří a smrti. A protože mám rád francouzské pohádky, především Charlese Perraulta, rozhodl jsem se pro Oslí kůži. Zajímá mě nejen ten text, ale i celková preciozita.

Fungujete nejen jako režisér, ale i jako scenograf a choreograf. Znamená to, že všechno se řídí podle vašich představ, či mají herci možnost do procesu vzniku vstupovat? A kterou složku pokládáte za nejdůležitější?

Rozhodně nechci herce nutit do něčeho, co jim je nepříjemné. V žádném případě se to ale nesmí dotknout hyperboly příběhu, jeho stylu. Může se to dotknout pouze jejich libosti či nelibosti, a buď si to obhájí oni, nebo si to obhájím já. Ale vždycky to musí být v souladu s tím, odkud a kam se příběh ubírá. Pokud se týká jednotlivých složek inscenace, chtěl jsem vždycky dělat operu. Takže činohru dělám jako operu. Výpravně, ale i prostředky činohry používám operně. Je to zvláštní durh pohybové a emoční stylizace, práce s patosem, práce s vystupováním z role, atd.

Váš soubor funguje už více než dvacet let. Můžete ho představit?

Já jsem člověk neposlušný, takže jsem nejprve byl ve dvou souborech v Neratovicích a ani jeden mi nevyhovoval. Tak jsem před 22 lety založil soubor vlastní. Protože jsem byl odchovaným Divadlem Jiřího Wolкера, za což se mi spousta lidí posmívá, chtěl jsem mít něco jako Divadlo Jiřího Wolкера. Naším divadlem prošla velká spousta lidí, někteří se s jeho programem neztotožnili a odešli, někteří jsou tu dodnes. Když jsme slavili 20. výročí, soubor se téměř rozpadl, protože už všechno bylo tak zbytnělé, že nebylo, kam jít dál. Zůstali čtyři lidi a zaplat' pánbůh se naše tvorba obnovila. A co budoucnost? Stále si chceme držet linii estetizujícího, klasického až klasicistního divadla v tom pravém slova smyslu. Pro děti a mládež a rodinné publikum, divadla, které nepomrkává na děti. Nebudeme hrát Sypala ani Oubrama při vši úctě k nim, ale budeme hrát Františka Pavlíčka, kterého jsme už uváděli, a budeme si texty zpracovávat sami. Kolegové mě teď nutí do inscenace pro dospělé, já jsem svolil s tím, že třeba uděláme Ondinu, která je vlastně také pohádkou. Girardoux je taková výzva, musí se balancovat na hraně, aby se chytil žánr. Teď dozkušujeme inscenaci, která je hodně těžká. Na základě dramaturgie Václava Tomšovského, na kterého se neprávem zapomíná. Je to v podstatě zapomenutá pohádka Boženy Němcové Tri kmotry.

jas

RECENZE – HAVLOVSKÉ KRAČASY: VERNISÁŽ

FRAGMENTY HIPSTERSKÉHO DISKURZU

3 X PRO SOUBOR GT HLINSKO

Malovali jste někdy obraz pravou hemisférou?

Tereza Ondráčková: Já dostala kurz jako dárek k narozeninám od rodičů. A tenhle obraz, který máme na jevišti, vznikl mimochodem v úterý. Řekli jsme si, že bychom tam měli mít něco fakt hnusného. Tak jsem sedla a namalovala ho asi za hodinu a půl.

Tomáš Pšorn: Takže to je novinka. A celkově jsme do hry přidali to s tím obrazem až teď, tady na festivalu.

Jakým způsobem se posunula společenská třída, o které Havel svou hru původně psal? Vy jste pracovali s textovými úpravami. Proč došlo k posunu a kam směřoval?

Tomáš: Hra je původně založená na materialismu. To jsme si nemohli dovolit – nakoupit a převážet všechny rekvizity. Bez nich se ale nedalo hrát, tak nás napadlo hru trochu upravit. Ukázat vlastnosti lidí, o kterých Havel psal, jsme chtěli přes něco jiného.

Tereza: A taky šlo o posunutí do současnosti.

Michal Marek: Asi nejpřesnější pojmenování pro lidi, o kterých hrajeme my, je subkultura hipsterů. Snažili jsme se úpravu napasovat co nejvíc na ně. Je to hodně známá skupina lidí a někteří diváci se s tím můžou ztotožnit... V dobrém. /smích/

Tomáš: A je to trošku říznuté takovýma téma třicátníkama s penězma. Hipstři a hippies.

Proč jste se vůbec do Havlovy hry pustili?

Tereza: Havel měl výročí narození, bylo by mu osmdesát let. A naše režisérka navrhla, že bychom ho mohli dělat, protože jsme všichni taková „havlisti“. Jsme z Hlinska a tam není kultura úplně rozvinutá, tak nás napsalo, že bychom mohli Hlinsku představit Havla. Jeho hry máme moc rádi, jsou skvělé.

Tomáš: Většina lidí jeho dílo vůbec neznala a ještě říkala, že píše špatné věci. Pak přišli na představení a ptali se: to napsal Havel? A divili se. O to nám přesně šlo.

vím

Škoda, že zrovna na **Vernisáž hlineckého souboru GT** vyšel onen nešťastný sobotní čas, kdy se festivaloví účastníci už zvolna rozjíždějí a ti zbývající logicky šetří silami na večerní veselí (a výstup do Sokolovny si proto leckdy rozmyslí). Přitom je to inscenace, která by si (ač rozsahem nevelká) zasloužila hojnou návštěvu i důkladnou debatu třeba na Problémovém klubu – zejména co se týče otázky adaptace.

Tvůrci inscenace, která původně vznikla v rámci několikadílného cyklu *Havlovské kračasy*, ale v Písku i na Hronově už se hraje jako samostatný počin, si vzali Havlova *Vernisáž* nikoliv jako text k inscenování, ale jako podklad pro vlastní variaci. Najdeme tady tutéž situaci, tutéž stavební strukturu a tatáž jména postav jako u Havla, ale konkrétní náplň dialogů je z větší části autorská, posunutá tak, aby inscenace vyprávěla o dnešní době. Manželský pár, který si pozve zakřiknutého známého na návštěvu, demonstruje před ním předstíranou dokonalost své existence a s rádoby ustaraným pohledem udílí blahosklonné rady, jak by si to měl v životě také zařídit, je tu ryze současnou dvojicí hipsterů. Ti si okázale libují v módních výstřednostech typu kurzu malování pravou hemisférou, hrají si na vznešené retro (nejenže mají repasovaný gramofon, ale

deskám říkají obstarožně – a fakticky nesprávně – šelaky) a místo života žijí klišé o životě.

Je to nesmírně zábavné, text je sestrojený s velkým důvtipem a herci hrají s mimořádným šarmem, vždy v situaci a se schopností prudkých střihů. (Snad jen výslovnost byla místy vzhledem k prostoru dost poddimenzovaná, ale to je ostatně častý problém Sokolovny.) Přesto jako by něco chybělo: ten byt ústřední dvojice by si v ideálním případě zasloužil výtvarně dotáhnout, aby ona kaširovaná iluze dokonalosti nezůstávala jen ve slovech, a do jisté míry by se něco podobného dalo říct i o kostýmech. Bedřich v této inscenaci totiž už od pohledu nepůsobí, že by se jeho životní styl nějak výrazněji odlišoval od toho, který je mu tak násilně vnucován, postava jako by nebyla konkrétně ukotvená a vyložená jinak, než že jde o zdvořilého, zakřiknutého člověka, kterého drží jako rukojmí dva extroverti. Tady tvůrci trochu narazili na meze svého adaptačního přístupu: v Havlově *Vernisáži* je vcelku zjevné, co je Bedřich zač. Sám nevím, kdo by měl být ten Bedřich pro dnešní den, ale ten z hlinecké inscenace působí spíš jako nedomyšlenost než jako záměrný výklad. Ale možná, že by jen stačilo, aby měl méně padnoucí sako a méně parádní boty...

Michal Zahálka

RECENZE – NOVÁ TV

OPRAVDU PRO TENTO PŘÍPAD...

Ad hoc je latinský obrat znamenající „za tímto účelem“ nebo „pro tento případ“. Amatérský divadelní soubor, jenž si jej zvolil jako svůj název, možná při této volbě vycházel z toho, že se zároveň prohlašuje za divadlo kočovné, což má i ve svém názvu. V programu hrdě a radostně oznamuje, že nemá domovskou scénu a jeho členové že jsou rozesteti téměř po celé republice. V roce 2014 se tento soubor na Jiráskově Hronově stal doslova bombou svým představením *Il congelatore – Zmrazovač*, v italštině mrazák. Byl to sled vtipně vybraných operních melodií a árií z velice známých oper neméně populárních skladatelů naroubovaný šikovně a tvořivě na příběh italských mafiánů, kteří pronikají do politiky, využívajíce přitom zmrzlinové prohibice. Projevil se tehdy jako soubor s mimořádným hudebním nadáním, s laskavou schopností vcítit se do jistého stylu i jisté poetiky a s patřičnou dávkou divadelního chápání a vidění, jež dovoluje přesně, kvalitně a působivě uskutečňovat na jevišti cílevědomě své záměry.

Už tehdy jsem si proto začal myslet, že to ad hoc znamená v rámci tzv. autorského divadla, do něhož soubor nepochybně patří, také neodolatelnou touhu a nezdolnou vůli sejít se a o něčem hrát tak, jak si myslí, že mohou a hlavně musí. Letos to potvrdili naprosto průkazně. Jak se praví v programu: „kabaretoidní“ představení *Nové TV* je proudem imitovaného vysílání nízkonákladové televizní stanice, v níž ná-

podoba stupidity a nedostatku rozumu, vědomostí, důvtipu a soudnosti je páteří programu, jenž svým informačním přílivem ohlupuje veřejnost. Nejde ovšem jen o úroveň televizního programu. Slova písní, v jejichž hudební rovině se znovu prokazuje ona schopnost vcítění, nejsou laskavá, leč parodická a kriticky se dotýkají současných problémů politických a společenských – od představy, že se před teroristy uchráníme ozbrojením všech občanů až po pudovou nenávisť k imigrantům. Ta „kabaretoidní“ forma čísel má samozřejmě svou přitažlivost, je vskutku v tom svém „vcítění“, či chcete-li „napodobě“ divadelně působivá. A o to více pak kontrastuje nesoulad mezi formou a obsahem, jenž se takovému televiznímu projevu jako životnímu postojí vysmívá. Což už se netýká jen televize, ale i doby, jež bývá nazývána postfaktickou, v níž jakákoliv skutečnost nic neplatí, ale funguje naplno jen mediální informace o ní. A na druhé straně jde ovšem také o postoj každého jedince, jak se s touto dobou a jejími příznaky dokáže vyrovnat.

Byla-li na 87. Jiráskově Hronově řada vystoupení, jež usilovala o to vyjádřit se k problémům dneška, pak v posledním den soubor *Ad Hoc* tuto linii s vědomím její naléhavosti a potřeby uzavřel. Opravdu se sešel za tím účelem, aby se vyslovil k tomu, co jej tíží tak, jak je mu to vlastní: poetikou, v níž se pojí láska k hudbě i divadlu. A jimiž jako materiálem pro inscenaci vládně.

Jan Císař

3 X PRO JANA DUCHKA, REŽISÉRA KOČOVNÉHO DIVADLA AD HOC

Když jsme se naposledy bavili o tom, co chystáte, mluvil jsi o komedii. Je *Nová TV* komedie?

Podle toho, jak kdo myslí. Najdou se určitě diváci, pro které to komedie je, a pak se najdou i tací, pro které to komedie nebude.

Řekl bych spíše, že jde o politický kabaret. Kde se inspirujete?

V tomto případě se jednalo o velmi rychlou záležitost. Potřebovali jsme nějaký zajímavý vizuál. Kabaretní forma je relativně volná a věci, které chce člověk říci, se do ní poměrně snadno začleňují. A zvláště v prostředí, které zobrazujeme.

Mám pocit, že z pódia zaznívá poměrně jasný politický názor. Shodnete se na něm všichni?

V základním principu se shodneme, někdy, když určitá role připomíná konkrétní postavu, může dojít k dohadům. My ovšem velmi málo odkazujeme na konkrétní osoby. Na celkovém vyznění se však jednoznačně shodneme.

saj

Z DENÍČKU POSLEDNÍHO DNE (ANEB 87TH JH IS DEAD, LET LIVE 88TH JH!)

9:20 Pročitám. Jejej, od 10 jsou předváděčky, Takže nezbytná hygiena, a snad ještě stačím kafe.

9:58 Stačila. Před Čapkáčem se štosují skupinky. Podle rituálních pokřiků usuzuju, že to budou předváděči, rozhrnu dav a vrhám se dovnitř.

10:05 Hlediště plné. Bon Giorno, amici! Seminář dětský s italským nádechem. Ať dělají cokoli, a čím víc to pletou, tím je to roztomilejší. Velký potlesk. Dětský seminář se za pár let dobře ujal a letos tady byla snad více než desítka mrňousů.

Nastupují Migliavaccovi klauni a žongléři. Máme ten začátek hezky italský... No, není to Cirque du Soleil, ale základní klaunské fóry nescházejí, ať už jde o představení různých týpků klaunů, společný pochod řetězu klaunů, etuda s mouchou, společné žonglování nakonec korunováno párovou akrobacií s žonglováním. Bravo, amici!

A už jsou tu pantomimové, na které se každoročně těším a obdivuju, co s nimi ten Hecht za týden zvládne. Tentokrát je to série krátkých příběhů. Malý kluk si nejprve strašně rád hraje s klackem, ze kterého „jako střílí“, a pohrdá holčičími hračky. Ale když dospěje, dostává se na vojnu a ochutná, zač je toho loket. Téma manipulace, šikana na vojně, buzerace na placi. Ale to je čajíček proti tomu, kdy jsou vojáci posláni do války. Jeden po druhém padají pod zásahy střel. A nakonec i náš hrdina, který už vystřízlivěl ze svých dětských her. Akrobacie, slow-motion, výraz, pantomimické prvky, zapamatovatelná vizualita. Působivé.

Vyhnání do foyeru. Tady ladí Matáskovci a u stolů usedají Páclovci, zatímco diváci obklopují sál ze všech stran. Zní chytlavé melodie, písně věnované hronovským dnům a hlavně nocím, zní to libě a ukazuje se, že ti lidi umí. Co s nimi ten Matásek za týden dokáže?! Najednou se ve středu sálku začnou zvedat nejprve ruce a pak celí lidé, v slow-motion postupně ovládnou celý prostor (ti na sebe ještě upozorní kruhovou miniprodukcí po skončení předváděček před Jiráskovým divadlem).

Ale zpět do sálu, jsou tu nachystaní seminaristé z kurzu one-man puppet show. Ukazuje se, že kreativě se meze nekladou, a tak v průběhu jednotlivých mini one-man(woman) show uvidíme velmi rozličné příběhy od pohádkových mixů, antropomorfizace ovoce do běžných denních situací, přes svérázný popis fotbalového zápasu při vaření polévky, poetické ztvárnění anglické nostalgické písně, až po politicky laděné příběhy z období totality. Rovněž využití všeho, co přišlo pod ruku, je fascinující – ať už jsou to zbylá jablka na lísce, stínové divadlo z útržků papíru osvětlené baterkou, hrdinka z lahve vína společně s barbínami transformovanými do podoby pohádkových princezen, ale také třeba srp a kladivo či vlastní vlasy, a ovšem nezapomenout na onu svižnou kuchyňskou fotbalovou show s krájením mrkve (naši), paprik (Maďari) a brambor (symbolicky ztvárnění šefové kurzu Tomáš Běhal a Tomáš Podrazil). Hm, hned by se chtělo taky něco vytvořit, vždyť lézat je přece tak snadné...

11:30 Předváděčky končí, ale denní

program ještě vlastně nezačal. Směřuju k redakci, abych se podívala na internet, co nového ve světě, ale technici již zlikvidovali počítače, inu, chtějí mít v neděli volno. A tak přemýšlím, kam na oběd. Potkávám herečku Evu Horkou, která přijela na otočku a společně míříme na Baštu. V chválené restauraci nikdy nemám zvláštní štěstí. Z nabídky si vybírám kuřecí kapsu, ale vzápětí se dozvím, že ji nemají. Tak smažený sýr... Evu zásobuju informacemi a lístky, takže se jí za necelých deset hodin pobytu podaří načerpat vzorek tří představení.

14:30 Spěcháme k Sokolovně (naštěstí neprší, i když se lehce mračí). Na Havlovy kraťasy z GT Hlinsko. Havlova Vernisáž v jejich verzi byla odpolitizována a získala novou aktuálnost. Do formy Havlova textu vměstnali tvůrci text svůj, a aktuální je, protože snobové, kteří se brání vlastní prázdnotě a nakupují věci, aby je mohli někomu předvést a pochlubit se, existují stále. Jen už není nic zvláštního zajet si do ciziny, ale symboly doby jsou vegetariánství, fitko, retro. To vše tam je. A tři mladoši na scéně tenhle lehce absurdní ping-pong zvládají s příjemným nadhledem.

15:10 Zpátky nás Lála Langer, starosta Poděbrad a organizátor konkurenčního festivalu FEMAD (kdo zůstal před branami Hronova, má šanci na pozvání do Poděbrad na počátku podzimu), odveze vyhlídkovou jízdou po hronovské vilové čtvrti. Tohle že je taky Hronov? Tady patrně vůbec nevědí, že někde dále ve městě probíhá festival.

15:30–16:10 Příborské oříšky. V horkých letních dnech si tady prodávající zažili

své – jednou přepadl stánek roj vos a museli volat hasiče. Ale teď je pod mrakem a vůně čerstvě pražených oříšků a mandlí se line do daleka. Kupuju dárkové balení (ať taky dovezu něco domů) a dávám si oblíbené uzené mandle. A pozor! Zastavím se též v Kafekáře. Mám desátkou kávu zdarma... Dávám si Mouřenína, s čokoládou a šlehačkou. Mňam.

A mnozí festivaloví hosté odjíždějí. Odjíždějí. Rozloučení. Sliby, že si napíšem. Že si zavoláme. Odjeli. Nostalgie a tušení konce (festivalu). Trochu čechovovské.

Čekání na další představení. Soubor Ad Hoc, jedna z věcí, na kterou se těší asi všichni. Před pár lety okouzlili příběhem Zmrazovače, operou na hudební motivy známých oper, s báječnými hravými texty. Od té doby jsou značkou kvality. Tentokrát bude parodie na televizi pod názvem Nová TV.

16:20 I když tyhle parodie na televizi nemám moc ráda, v tomto případě to funguje. Je to zábavné, hravé, chytré. Schopnost hrát si se slovy, ambivalentností jejich významů, s nejrůznějšími klišé a mediální hantýrkou, situacemi v zákulisí vysílání, vztahovými náznaky a mnoha dalšími detaily, je pro diváka radostné podívání, zvláště po tom týdenním maratonu. A navíc – nebo hlavně – Ad Hoci jsou excelentní muzikanti a zpěváci. Takže dílko, kde zazní několik chytlavých písní, a styly se proměňují tak, že musí mít radost i profi muzikolog.

18:00 Po představení narážím v baru Čapkáče na Mirka Krále. Hurá, musím s ním udělat rozhovor k Oslí kůži. A tak rychle uběhne čas k poslednímu představení zmíněné pohádky. Pohádka je to výpravná, vizuálně působivá, až člověk žasne, že v poměrech amatérského souboru je to možné. Ale prý to tak drahé

nebylo – ostatně, který amatérský soubor by byl tak bohatý, aby si mohl dovolit půlmilionové kostýmy jako Hudební divadlo v Karlíně... V hledišti seminaristy JH prakticky nevidím, poslední představení bývají tradičně zaměřena spíše na místní. Ti se dostavili společně s dětmi, které nezlobí a zaujatě sledují...

20:50 Když vyjdu z divadla, už mám pocit jako v posledních minutách před půlnocí nového roku... ale zbývá ještě čas. A tak si ještě – sentimentálně – zaběhnu na hřbitov k hrobu Jiráskových a z parku na dálku slyším dechovku. Ale pak už se zvolna náměstí plní, prostor kolem divadla je oddělen a smí tam jen fotograf... Jednou dvakrát vybuchne světlice (shodli jsme se na tom, že to bylo „první a druhé zvonění“).

21:30 Odbíjí na věži, a už se to spustí. Nachystaní odnašeči praporů napochodují ke stožárům a postupně se za zvuků hymny Evropské unie, české hymny a hronovské znělky spustí a odnesou prapory. A shůry zazní slova oficiálního loučení. A pak už muzika, záplava světla z vybuchujících rachejtli, světelný vodopád dopadající ze střechy Jiráskova divadla. Při potlesku už jen mávají pánové ze střechy baterkami. Tak je to tady: 87th JH is Dead, let Live 88th JH! Ještě se prodrat davem, zajít se podívat na žárovičky nad vodou a balit. Odjždím sice ráno, ale únava z týdenního ponocování dopadá.

24:00 Upadám do lehkého spánku, kde se mi zdá, že procházím nejrůznějšími místnostmi, jsou to vesměs dekorace z inscenací, které jsem tu viděla. V jednu hodinu procítám a zjišťuju, že Hronov nedoručuje noční klid. Z parku řve live muzika a lidé na náměstí rozjaření pivem oslavují Jiráskovky (tedy jejich konec).

Jana Soprová

Wikov MGI, a. s. – generální partner

Zpravodaj 87. Jiráskova Hronova 2017
Vydává organizační štáb.

Redakce:

Jana Soprová (jas), Jan Švácha (saj),
Vít Malota (vim), Jan Mrázek (jam),
Ivo Mičkal (foto), Michal Drtina (zlom),
Zuzana Vojtíšková – šéfredaktorka (zuv)

Stránky festivalu: <http://www.jiraskuvhronov.eu>

E-mail redakce: jhzpravodaj@gmail.com

Tisk: KIS Hronov Cena: 10,- Kč

Neprošlo jazykovou úpravou!

